

S jednotlivými léčebnými instrumenty doktora Nortona se v Chipu setkáváte poměrně často. Ted' se podíváme, jak si jejich poslední verze vedou při vzájemné spolupráci pod jednou střechou komplexního zdravotnického zařízení, které šéflékař pro naše PC vybudoval.

Softwarová poliklinika

Firma **Symantec** nedávno pod názvem **Norton SystemWorks** uvedla na trh novou verzi ucelené kolekce nástrojů na údržbu programového vybavení a na řešení problémů u počítačů řady PC pod Windows 95/98. (Tyto nástroje tedy nelze použít pod MS-DOS, Windows 3.x ani pod Windows NT.)

SystemWorks ve verzi 2.0 obsahují celkem pět nástrojů, jinak dostupných i samostatně. Odpustíme-li si v názvech obligátní přídomek "Norton", jsou to:

- Utilities 4.0,
- CleanSweep 4.5,
- CrashGuard 4.0,
- AntiVirus 5.0,
- Web Services 3.1.

Dodávka a instalace

Při koupi obdržíte (samozřejmě žlutou) krabici obsahující CD-ROM, tři diskety (Emergency Disk 1 až 3) pro bezpečné zotavení Windows 9x a příručku, v níž na 191 stranách najdete průvodce jednotlivými programy a také celkem 17 scénářů obnovy funkce systému (!).

Instalační program nabídne dva způsoby instalace (typickou a kompletní) bez možnosti výběru dalších komponent (nepotřebný nástroj však lze dodatečně odinstalovat). Po instalaci je vhodné přečíst si soubor *readme.txt*, obsahující mnoho důležitých informací.

Po instalaci se do nabídky *Start* doplní položka *Norton SystemWorks*, stejná položka do nabídky *Programy* a ikona stejného názvu se umístí i na pracovní plochu. Po aktivaci kteréhokoliv z těchto "přírůstků" se zobrazí hlavní panel SystemWorks, z něhož se pak centrálně spouštějí všechny programy kompletu.

Co je nového

Pro vás, kteří znáte předcházející verzi 1.0 (např. z recenze v Chipu 1/99), jsme předem připravili stručný výčet hlavních novinek:

V **Norton Utilities** najdeme upravené programy; např. *Rescue Recovery Wizard* nyní umožňuje nalézt chybné či porušené systémové soubory Windows a nahradit je kopiemi ze záchranného disku Zip/Jaz (samozřejmě je-li v systému tato jednotka instalována).

WinDoctor dostal posily – *Registry Doctor* detekuje a obnoví porušenou registrační databázi operačního systému, *System Check* poskytne kompletní kontrolu počítače (vyhledá možné problémy v operačním systému a dokáže též zvýšit jeho výkonnost, prověří disky, úroveň jejich fragmentace, aktuálnost záchranných informací a doporučí další postup; kontrolu lze naplánovat), *Connection Doctor* pomáhá při řešení problémů při spojení pomocí modemu s e-mailovým serverem a s internetem (netestuje však ISDN ani jiné digitální spojení).

WipeInfo dokonale odstraní všechny stopy po smazaných souborech a složkách na pevném disku. Umožní tam též “utřít” volný prostor: v nabídce jsou dvě metody čištění – rychlá, kdy se původní znaky přepíší znakem definovaným uživatelem (implicitně nulou), a tzv. “vládní”, kdy můžeme určit způsob přepisu (např. počet opakování). Užitečný nástroj (známý již z dosových utilit) umožňuje vyčistit disk tak, že se smazané soubory již nedají obnovit – hodí se např. před předáním počítače do opravy nebo někomu, kdo by mohl projevit nevídaný zájem o naše data už vysypaná z koše...

Nový je *Norton Tray Manager*, reprezentovaný ikonou na hlavním panelu Windows. Umožňuje zobrazit vybrané ikony SystemWorks a hlášení upozorňující na detekované problémy a navrhuje, jak je řešit. Je-li ikona červená, znamená to, že byly zjištěny problémy a že je třeba se podívat, co se v systému stalo.

Single-button LiveUpdate umožňuje stiskem jednoho tlačítka aktualizovat komponenty SystemWorks po internetu (samozřejmě, je-li k němu počítač připojen).

Procházka po ordinacích

Vás, kteří jste v Nortonově “systémové nemocnici” poprvé, nyní zveme ke krátké návštěvě jednotlivých ordinací, kde se s jejich lékařskými týmy seznámíte alespoň stručnou charakteristikou.

Norton Utilities

Umožňují řešit hardwarové i softwarové problémy a vyladují počítač tak, aby běžel efektivně. Zjišťují a odstraňují specifické problémy s Windows a umožňují zprovoznit počítač po havárii systému. Oproti verzi 3.0 doznaly jen malých změn programy SpeedDisk, Disk Doctor i WinDoctor. Podrobnou recenzi aktuální verze 4.0 jsme přinesli v Chipu 6/99.

Norton CleanSweep

Umožňuje kompletní a bezpečné odstranění nepotřebných souborů. Spolehlivě též odinstaluje programy, pokud jejich instalaci předcházelo spuštění CleanSweep (který si přitom monitoruje ukládání na disk a zápisy do “registry”). Hodí se tedy při likvidaci různých programů, které do složky Windows

umístí své knihovny, zavedou různé souborové asociace atd. a při odinstalování je už neodstraní – nebo dokonce ani nemají odinstalační proceduru. (Poznamenejme, že pro odinstalování jakékoliv aplikace by se vždy měla spustit její vlastní odinstalační procedura a teprve pak “dočistit” zbytky.)

Hlavním cílem programu je uvolnění prostoru na disku. CleanSweep tedy také odstraní internetovou cache, historii, cookies, ActiveX control a plug-in moduly bez nebezpečí zhroucení systému. Poněkud diskutabilní je odstraňování dlouho nepoužívaných souborů – zde bych “automatu” čištění nesvěřil (pochybuji, že riziko stojí za pár megabajtů prostoru).

CleanSweep také odhalí duplicitní soubory; často to jsou DLL knihovny, které nainstaloval různý software. Zde může být opět problém, neboť aplikace může mít DLL knihovnu ve své složce, i když je stejná ve Windows, ale tu však program neumí použít. Užitečnou součástí CleanSweep jsou i moduly pro přemístění nainstalovaného programu na jiný disk a moduly pro práci s registrační databází – ale to už bychom zabíhali do detailů, které jste si mohli přečíst v Chipu 6/99.

Norton CrashGuard

Automaticky chrání PC před zhroucením a “zatuhnutím” obrazovky. Detekuje a řeší softwarové problémy během provozu. Velice užitečná je funkce umožňující vytvořit kopii souboru před ukončením havarované aplikace, a tedy zachránit data. Zájemce o další podrobnosti opět odkazujeme na Chip 1/99, kde jsme tomuto programu věnovali více místa.

Norton AntiVirus

Poskytuje automatickou ochranu proti virům a proti narušeným appletům ActiveX control a Java. Po spuštění ochrany se zobrazí panel, na kterém určíme způsob ochrany a detekce; program též umožňuje vytvořit speciální, antivirové záchranné diskety.

Při napojení na internet je k dispozici automatická aktualizace virových příznaků. Pro případ neznámého viru je v nabídce na internetu dokonce i služba *Symantec AntiVirus Research Center*, kam lze zaslat zavirovaný soubor, a po síti obdržíme řešení.

Také AntiVirus se už v Chipu objevil – jeho poslední verzi jsme v čísle 12/98 dokonce udělili Chip Tip.

Norton Web Services

Tato internetová služba umožňuje aktualizovat ovladače a software od více než 4000 výrobců; databáze je samozřejmě stále “up to date”. Jsou zde též informace o PC a nástrojích na údržbu i už zmíněná aktualizace virových signatur.

Poznatky z testů

Funkce SystemWorks jsme zkoušeli na počítači s Pentiem 133 MHz, 64 MB RAM, 3,2 GB HDD “Seagate” a s OS Windows 98 CZ po dobu více než jednoho měsíce. Kdykoliv se během zkoušek

vyskytly problémy, vždy si s nimi “Norton” poradil. Byly tak např. spolehlivě odstraněny nainstalované sharewarové programy stejně jako chyby v integritě souborů. Při pokusech došlo např. k nepříjemné situaci po odinstalování samostatného programu Norton CleanSweep – systém po spuštění hledal soubor CSHOOK.VXD, ten však byl při odinstalování zrušen. Nortonovy nástroje chybu detekovaly a odstranily.

Odinstalování SystemWorks bylo přepracováno – nyní se děje pomocí ikony *Přidat nebo odebrat programy*. Zobrazí se *Uninstall Wizard* a nabídne nám odinstalovat Utility, AntiVirus, CleanSweep a CrashGuard. Web Services a LiveUpdate se musí odinstalovat samostatně, výběrem položek na panelu vyvolaném touto ikonou.

Při zapnutém antivirovém programu se při spuštění počítače testuje paměť, master boot record a vybrané systémové soubory. System Check Wizard navíc může po spuštění zkontrolovat celý systém, zkontroluje registrační databázi, disky,... Zjištěné problémy se vypíší; můžeme se tak o nich více informovat a odstranit je postupně nebo všechny najednou (automaticky utilitami nebo “ručně”).

Závěr

Různé Nortonovy pomůcky mají za sebou již 15 let vývoje a využívání a vždy patřily ve své kategorii ke špičce. Toto postavení samozřejmě neztratily ani jako ucelená sada programů řešících problémy s PC pod operačním systémem Windows 9x a poskytujících kompletní ochranu počítače. Jde ovšem o anglickou verzi, dosud nelokalizovanou.

Jednotlivé programy lze kupovat a instalovat samostatně, ale teprve v integrovaném provedení získaly programy pro údržbu díky synergickému efektu ten “správný říz”. Zanedbatelný není ani efekt finanční, když za komplet zaplatíme méně než při koupi samostatných programů. Nespornou výhodou je také aktualizace nástrojů po internetu.

SystemWorks lze doporučit všem, kdo chtějí mít pocit bezpečí a klidné práce s počítačem (a mohou obětovat asi 158 MB diskového prostoru), a zejména pak těm, kteří často instalují nové a nové programy a experimentují s nimi. SystemWorks umožňují bezpečné odinstalování programů a ty nezbedné mezi nimi, které si troufají na nebezpečné hrátky s operačním systémem, dokážou zpacifikovat.

Pro další informace můžete také navštívit adresu www.nortonweb.com.

Milan Brož